ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՑ համար, տարեկան 20 դրչ. վեցամսեայ 30 դրչ. Եռամսեայ 20 դրչ. — ԳԱԻԱՌԻՈՅ համար, տարեկան 80 դրչ. Վեցամսեայ 40 դրչ. Եռամսեայ 25 դրչ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.։

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ՁԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N. 7

ԾԱՂԻԿ
ՕՐԱԳԻՐ

«زاغیك» ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌سیدر

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է *հակիրճ* գրուած ըլլայ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի *տրուիր* :

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԸ ՏԱՐԻ— ԹԻՒ 389

☛ "ԾԱՂԻԿ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ ☚

29 ՅՈՒՆԻՍ 1902 ՇԱԲԱԹ

ՁԵՌՔ ԱՆՑՈՒԱԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿԶԲՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄՕՏԱԼՈՒՏ

ԿԱՐԵՒՈՐ՝ "ԾԱՂԻԿ„Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Թերթօն մը հրատարակել թերեւս թերթի մը համար չատ դիւրին բան մը նկատուի, բայց վարպետօրէն ու գեղեցիկ գրուած թերթօն մը ընտրել, անա ինչ որ դժուար է, եւ այդպէս ալ պիտի մնայ բոլոր այն թերթերուն համար որոնք իրենց ընթերցողներուն այդ պէսքը կը փափաքին լեցնել լրագրի պայմաններու մէջ։

Այս անգամ վստահօրէն կրնանք յայտարարել թէ յաջողած ենք այդ գործին մէջ, ընտրելով ամէնէն վարպետ թերթօն-վիպագիրներէն մէկուն ամէնէն յուզիչ, ամէնէն արտասովոր ու տագնապի մէկ վէպը՝

ԾՈԳԵԿԱՌՔԻՆ ՈՉԻՐԸ

որուն գտնելիք ահագին ընդունելութիւնը մեզի համար դժուար չէ հիմակուց գուշակել։ Դալով հեղինակին, մեկն է այն թերթօն-վիպագիրներէն՝ որոնք իրենց ճիւղին մէջ միշտ առաջին կարգին վրայ գտնուած են, ու չարունակ ձեռքէ ձեռք խլուած, եւրոպական բոլոր կարեւոր թերթերու կողմէ։ Անունը միայն, Ժիւլ Մառի, ապացոյց մը չէ՞ր այդ մասին. գրող մը՝ որ սովորական թերթօն-վիպագիրներու երկարաբանութեան ձանձրացուցիչ գրութեան չէ՛ հետեւած բնաւ, եւ որուն ամէն կարդի գրուածքները միշտ իրենց յատուկ արուեստի գեղեցիկ դրոշմով մը յայտնուած են։ Ժիւլ Մառի ամէն բանէ առաջ սիրուն պատմող մըն է, եւ տագնապիք գրուածներու մասին ալ նշանակելի վարպետ մը, ինչպէս որ պիտի տեսնուի իր այս նոր գործէն՝

ԾՈԳԵԿԱՌՔԻՆ ՈՉԻՐԷՆ

Ինչպէս բսինք արդէն, մեր այս նոր թերթօնը ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱԾ, եւ պատկերներն ալ չատ գեղեցիկօրէն պատրաստուած պիտի ըլլան, ինչ որ կրկնակի նորութիւն մը կրնայ տեղի ալ մեր հաստարակութեան համար։

Ընենք այսօր ալ, — մանաւորապար բազմաթիւ հետաքրքիրներու հարցումին իր պատասխան, — թէ մեր այս նոր պատկերազարդ թերթօնը

ԾՈԳԵԿԱՌՔԻՆ ՈՉԻՐԸ

երբ սկսելնուս մասին վերջնապէս պիտի գրենք չատ մանրամասն ակիզները։ Ընթերցողներուն կը մնայ քանի մը օր ալ սպասել՝ համոզուելու համար թէ ինչ որ ըսած ենք մեր այս նոր թերթօնին համար՝ առանց չափազանցութիւն մը ընելու ղուտ իրականութիւնն է միայն։

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Կարգ մը ազգային թերթերու մէջ, այս օրերս նորէն այժմէութիւն ունեցող խնդիր մը եղած է Ազգ. Կեդրոնական վարժարանի խնդիրը։ Որը վեր կը քաշէ, որը վար։ Տարօրինակը հոն է սակայն որ ոչ մէկը իր դիտողութիւնները տեղի ունեցած վրայ հիմնած է։ Իրականութիւնը սա է որ ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ արձակուրդներու սկզբնաւորութեանը, վարժարանին խնամակալութիւնը ուսուցչական մարմնոյն հետ համաձայնութեամբ, նիստեր կը գումարէ, յառաջիկայ տարեշրջանին համար ըլլալիք դիտողութիւններ նկատողութեան առնելու համար։ Խնամակալութեան եւ վարժարանին Ուսուցչական մարմնոյն այս տարուան միաձուլոյն նիստերը մանաւոր կերպով չհնչհականութիւն մըն ալ ունին, քանի որ յառաջիկայ նոր տարեշրջանին, բարձրացոյն դասարանին բացուելովը, կարգ մը կարեւոր խնդիրներ նկատողութեան կ'առնուին, որոնց մասին վերջնական որոշումներ տրուելէ վերջ, ինչպէս արդէն լրագրի սեղ կը հաղորդուի մեզ, նոյն իսկ Խնամակալութեան կողմէ հրատարակութեան պիտի տրուին անոնք։ Ուրեմն լոյորովին անտեղի է թերթերէ ոմանց մէջ գրուածները թէ Կեդրոնականի ծրագիրը կ'ուզուի 4 տարիի իջեցնել։

* * *

Ինչ որ այսօր կենսական կարեւորութիւն մը ունի Կեդրոնական վարժարանի համար, այն պարագան է, որով մեր նախակրթարանները պէտք եղած արդիւնքը չեն տար, որպէս զի այդ արդիւնքէն մաս մը Կեդրոնական վարժարան դիմելով այն տեղ երկրորդական կրթութեան մը հետեւի։ Վերջին չորեքշաբթի օրուան խորհրդաղրականին մէջ արդէն մանանձիչ ըրած էինք մեր թաղային վարժարաններուն ապագային վրայ։

Շատերուն ծանօթ իրողութիւն մըն է որ Կեդրոնական վարժարանը հիմնուած է նախակրթարանի աշակերտներէն են, որոնք յետոյ կը կազմեն բուն ուսումնարանի առաջին դասարանը։

Կեդրոնականի առթիւ ուրիշ պարագայ մըն ալ կայ նկատողութեան առնուելիք։ Այսօր Հայ ծնողքները այնքան չեն ուզեր կարեւորութիւն տալ երկրորդական կրթութեան, հետեւաբար երկրորդական կրթութիւն ստանալու համար կեդրոնական գիմաղներու թիւը չատ սահմանափակ է։ Զնենք ըսեր թէ ամէն ծնողք պէտք է իր զաւկին երկրորդական կրթութիւն մը տայ, նկատի ունենալով ընդհանրապէս մեր նիւթական պայմանները, բայց չենք կրնար արդարացնել միեւնոյն ատեն, նոյն իսկ նիւթապէս կարող ծնողքներու կողմէ այն անտարբերութիւնը, զոր այս վերջինները ցոյց կուտան երկրորդական կրթութեան մը նկատմամբ։

Կեդրոնականը արդէն իբր երկրորդական վարժարան, կը ներկայանայ մեզ երկրորդական կրթութեան մասին մեր պահանջները գոհացնելու յարմարութեամբ։ Բոլորովին սխալ է անկից չօգտուիլը։ Երկրորդական կրթութիւն մըն ալ անհրաժեշտ է ամէն անոնց համար, որոնք կեանքի որ եւ է մէկ ասպարէզին մէջ կ'ուզեն դիրք մը գրաւել։

ԱՐՋԱԳԱՆԳ ԻՏԱԼԻԱՅԷՆ

ԼԷՕՔԱՐՏԻ
ՎԻՔԹՕՐԻՕ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼԷ
ԼԷՈՆ ԺԳ.

ՀՌՈՄ, 6 Յուլիս 902

Թէ վենետիկէն մեկնելէս վերջը դէպ ի Միլանօ՝ Լոմպարտեան չգեղ դաշտերուն մէջէն, յետոյ դէպ ի վար մինչեւ Հռոմ, ճամբորդութիւնս ինչպէս եղաւ, նկարագրել հիմա հոս երկու բառերով, անկարելի պիտի ըլլար ինձ, եւ ձեզի համար ալ՝ անօգուտ ու տաղտկալի բացատրութիւններ։ որովհետեւ կ'երեւակայեմ իմ զբօսաշրջիկի պատմութիւններ չէ որ կը սպասէք ինձմէ, այլ քիչ մը աւելի դրական նիւթեր. եւ իրաւունքդ ալ, որովհետեւ ես ալ նոյն բանը պիտի սպասէի ընթերկայէ մը։

Ուրեմն . . .

Տարօրինակ զուգադիպութիւնով մը գրական, քաղաքական ու եկեղեցական երեք բաւական կարեւոր անձերու չորս նոյն քանի մը օրերուն մէջ պատահած ու պատահելիք դէպքեր, ատիթը կու տան ինձի որ, այդ երեք դասակարգերու ներկայացուցիչներուն վրայ ալ զրեմ ձեզի մէկ մէկ քիչ, հաւասարապէս։

Լէօքարտի, Վիքթօրիօ Էմմանուէլէ եւ Լէոն ԺԳ.։ Ահա Իտալիոյ մէջ մէկ երկու չաբաթէ ի վեր ամէնէն աւելի խօսուող երեք «օրուան-մարդ»երը,—ինչպէս կ'ըսուին։

Ձիաքօմօ Լէօքարտիի աչխարհահռչակ համբաւը բնականաբար ծանօթ է նաեւ ձեզմէ մէջ։ Ո՛վ որ կարդացած է տըխրերգակ բանաստեղծը, կը հաւատամ որ համակրութիւն մը ունի հանդէպ անոր, եւ հետեւաբար ուրախ պիտի ըլլայ լսելով որ, անոր հոս հոն տարտղնուած ոսկերտիքը վերջապէս հաւաքուելով թաղուելու դամբանի մը մէջ, Նարոլիի մօտ, Բիէտիկրոթթաի Սան Վիթալէ եկեղեցիին դաւիթը։ Իտալական հնադիտական, գրական եւ դեղարուեստական ակադեմին երկար տարիներու անդադրում աչխատութիւններէ ետք, վերջապէս յաջողեցաւ լուծել հանդոյցը, վերջապէս հասաւ իր փափաքին, այն է չթողուլ որ մեծ երդիչի մը յետին մնացորդները կորսուին աստանդական։

Եւ՝ կը պաչտեմ Լէօքարտին. կը պաչտեմ իր մեղամաղձոտ այլ արտակարգօրէն ներգչնակ տողերուն մէջէն յանկարծական տողերուն մէջէն յանկարծական գութ ցցուող անուշ ճշմարտութիւնները, որոնց համար, չ'ատ յոռետես են կ'ըսեն, ուրիշներ։

Կը հասկնաք ուրեմն եւ կը հաւատաք ալ որ, անկարելի էր ինձի համար Հռոմ պակսա վերջ, անդիմադրելի չգութիւն նուիրելու եւ անկից՝ Բիէտիկրոթթաի տեսնելու համար սիրելի բանաստեղծին թաղման,—թաղում մըն էր որ պիտի կատարուէր վերջապէս,—նանդէսը։

Ահագին էր խռնուած բազմութիւնը այդ փոքրիկ գիւղին փոքրիկ եկեղեցիին մէջ։ Ներկայ էր գրեթէ ամբողջ իտալական ուսումնական աչխարհը եւ ամբողջ նախարարութիւնը, բաց ի մէկ հատէն, պ. Նաղիէն, ինչ որ ժողովուրդին մէջ եւ ամէնուն վրայ առ հասարակ չատ յոռի տպաւորութիւն մը ըրաւ բնականաբար։

Ճառե՞րը, ատենաբանութիւնե՞րը . . . Օ՜հ, ատոնց թիւը չկար։ խօսեցան բրօֆէսօռներ, խօսեցան կառավարական պաչտօնեաներ, խօսեցան ու ճառեցին, ամէնքն ալ զմայլանքի խօսքեր, ուղղուած Բէքա-Նաթիի բանաստեղծի հասցէին, ուղղուած Լէօքարտիին։

Լէօքարտիի ոսկերտիքը իր մահէն ի վեր առաջին անգամը չէ որ կը հանուին, քովէ քով կը դրուին, նորէն թաղուելու համար . . . Լէօքարտիի մարմինը արդէն առաջին անգամ իսկ թաղուեցաւ Բիէտիկրոթթաի մէջ եւ ճիշդ Սան Վիթալէ եկեղեցւոյն խորանին տակը, հոն ուր,—զարմանալի՛ զուգադիպութիւն,—սովորութիւն էր ամիրսիլ կղերներու մարմինները։ Լէօքարտի այդ առաջին գերեզմանին մէջ մնաց մինչեւ 1884 եւ այս թուականին միայն, փորեցին հանեցին պագաղը, գեղին փայտէ մաչած ու փշրուած նստուկր, հողին մէջ մեկուկէս մեդր խորութեան տակէն, եւ տարին թաղել եկեղեցիի գաւիթին մէջ։ Այն ատեն արդէն ոսկորները կորնդուցեր էին իրենց կմախքային ձեւն իսկ։ Յետոյ ժամանակ մը, հին ու փտած գագաղին մէջի մնացորդները հանելով զինկէ անուչկի մը մէջ պահեցին եկեղեցիին դաւիթին մէջ, անմիջապէս ձախ կողմը։ Լէօքարտիի մարմինէն մասեր կան նաեւ ուրիշ թանգարաններու մէջ, ուր բնականաբար մեծ խնամքով եւ յարգանքով մանաւանդ կը պահուին պատկառելի սափորներու մէջ, աւելի՛ չաւոտ՝ քանի տողերը անոր, որուն փոչին կը պարունակեն։

Եւ հիմա ուր դամբարանը պիտի կազմուէր ալ վերջապէս, Գեղարուեստից Ա-կադեմիին խնդանքով միջին դարու ճարտարապետական ձոխ յօրինուածքով մը նորոգուեցաւ Սան Վիթալէ եկեղեցիին գաւիթը։ Թէեւ դժբաղդաբար, պատկերները որոնք կը զարդարեն այդ գաւիթը, չկրցան բնա՛ւ յարմարիլ անոր ոգւոյն, որուն դամբանը կը չրջապատեն. այդ պատկերները բնականօրէն կրօնական նիւթեր միայն կրնային ըլլալ, եկեղեցիի մը մէջ գտնուելով։ Այսուհանդերձ ճարտար նկարիչը կրցաւ գարձեալ միջոցը գտնել, Բանաստեղծին գամբանին եւ անոր չուրջի գո՛նէ մէկ-երկու պատկերներուն միջեւ ներդաշնակութիւն մը մտցնելու։ Դամբանին ճիշդ վրան գտնուող կամարին վրայ նկարուած են երեք հրաչագեղ հրեշտակներ, անոնցմէ մէկը կը զարնէ նուագարան մը, մէկեռեղինը՝ վարդերով պսակուած, ծաղիկներ՝ ձեռքերուն մէջ, կ'երգէ երկինք նայելով, երրորդ հրեշտակը կը նուագէ ջութիակ մը, որմէ կ'ուզէ խլել կարծես խաղաղութեան չեչտ մը, զայն գերեզմանին վրայ ուղղելու համար, ուր կը հանգչի գժբաղդ բանաստեղծը։

Մեծ էր խանդավառութիւնը։ Նոյն իրիկունը, արարողութենէն վերջ Նարոլիի մէջ ալ ամէն օր կը յիչատակէր սիրական բանաստեղծը, եւ կը փափաբ ա-նոր տողերը, անոր անուչ, անոր հոգեթով տողերը . . . որոնք երբ՛ք պիտի չհինանան Իտալացիին եւ ամբողջ քաղաքակիրթ աչխարհին համար։

Բայց այս փափաքները, այս խանդավառութիւնը չուտով մարելու դատապարտուեցան, քանի որ նորը եկաւ աւելնալ իր զգացման նիւթ, ամէնուն մտքին մէջ։ Այդ Հնօրէն էր Թագաւորին ճամբորդութեան լուրը։

Վիքթօրիօ Էմմանուէլէ Թագաւորը պիտի մեկնէր մօտ ատենէն դէպ ի Ռուսաստան, Բեռնեսպուրգ, այցելելու համար Ցարին, Ժողովուրդը ընդհանուր առումով դէչ վերաբերմունք մը չէ որ ցոյց կուտայ հանդէպ այս որոշման, ընդհակառակը բաւական համակրանքոտ աչքով մը կը նայի այդ ճամբորդութեան կատարման, որովհետեւ անկից կ'ակնկալէ, Իտալիոյ համար քաղաքական օգտակար ապահովութիւններ։ Ալ թէ որքա՛ն յաջողելէ պիտի ունենան իր յուսադրութիւնները, ատիկա անչուչտ ժամանակի խնդիր է։ Ինչ որ կ'ուզէի չեչտել այս մասին, սա՛ կետն է թէ, տակաւին, մինչեւ այսօր, ոչ մէկ թերթ աննպատակ կարծիք յայտնեց ճամբորդութեան մասին։ Նախորդ իրիկունը, յուլիս 4, Թագաւորը ու Թագուհին ահագին քաղմութեան մը ողջերթի խանդավառ արտայայտութիւններուն մէջ, իւներկայութեան նախարարական մարմնին, մեկնեցան տեղէս դէպ ի Ռաքքոնիճի, ուսկից Թագաւորը պիտի անցնի Միլանօ, յետոյ Վերոնա ու Թիրօլ, պիտի մտնէ Պավիէդա, Սաքսոնիա եւ վերջապէս Վիէնայի ճամբով պիտի հասնի Բեռլերապուրկ։ Թագաւորին այս ճամբորդութիւնը չատ կարճ պիտի տեւէ, ինչպէս արդէն տեղւոյդ թերթերն ալ գրեցին ապահովաբար։ Լմմանուէլէ Թագաւորը չուտով պիտի դառնայ իր երկիրը, յուլիս 29ին ներկայ գտնուելու իրեն համար այնքան վաւմ, այնքան կենսական արարողութեան մը։ Յուլիս 29ը, սիրելի Ումբերթին մահուան օրն է. այդ օրը բարի Թագաւորին հոգւոյն աղօթքներ պիտի կարդացուին, եւ ըլլալիք հանդիսաւոր արարողութիւններէն զրկուիլ չ'ուզեր բնաւ կանաւար այժմու վեհապետը, որ պաչտելու չափ կը սիրէր իր հայրը, ինչպէս զայն կը սիրէր նաեւ ամբողջ Իտալիան, ամբողջ մարդկութիւնը։

Երրորդ «օրուան-մարդ»ն է Իտալիոյ եւ ասիկա մանաւանդ Հռոմի մէջ այս օրերս, Լէօն ԺԳ. Պապը, ըսի՛ արդէն Պապը՝ որուն Վատիկանի հանդէսներուն առթիւ կանխաւ այնքան խոստացուած բարեգործութիւնները սկսան եւ Հռոմ ու ամբողջ կղերականութիւնը ուրախութեան իրարանցումներու մէջ են, իրենք ալ իրե՛նց սիրելիին յաջողութեանցը համար։ Վատիկան մը յաջողութիւն մըն է վերջապես. բայց ես, հակառակ խոստումիս, ոչինչ կը յաջողիմ ըսել այս մասին. միայն ըսեմ թէ,—եւ չինդա՛ք միտրիականութեան վրայ,—այս մասին ալ մեծ է ժողովրդին ոգեւորութիւնը, այնչափ որ, Թորինօի մէջ օրիորդի մը առաջնորդութեամբ անդին ուխտաւորութիւն մը կազմակերպուելու վրայ է։ Մեծ թուով ամէն ազգի աղջիկներ,—որովհետեւ ուխտաւորութիւնը միջազգային պիտի ըլլայ,—յառաջիկայ սեպտեմբերին մօտերը Հռոմ պիտի գան, Պապին ներկայացնելու համար չքեղ ալպոմ մը, որուն մէջ արձանագրուած պիտի ըլլան ուխտագնացութեան մասնակցող բոլոր օրիորդներու անունները։ Ահա ա՛յսպէս, կիներէն, օրիորդներէն մինչեւ՛ տղաքը ամէնքն ալ, Այրեանններէն մինչեւ՛ Քալապրիա, ամբողջ Իտալիան ոգեւորութեան մէջ է այս օրերս։ Կրակոտութիւնը ի զո՛ւր միայն Ֆրանսացիներուն տրուած կը կարծուի։ Իտալացիներուն ալ չատ յայտուն մէկ յատկութիւնն է ատ,—յատկութիւն, այո՛,—եւ անոր համար յատկութիւն մը՝ որովհետեւ չափազանցուած չէ նախ, եւ յետոյ, որովհետեւ թեթեւսոլիկութեան չէ տարուած բնաւ . . . տակաւին։

ԱՐՍԻՆ։

ՍԱԳԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

☛ Կարճ ժամանակի մէջ արդէն ճանչցուած ☚
ԻՐ ԽՆԱՄԵՆՔ ՄԱՓՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵՍՈՎ

Կը կատարէ ամեն տեսակ տպարանական աշխատութիւններ

Գրքերու, Առեւտրական բուդիերու, Թղթոցական պիւոլիճներու, Այցեքարտներու, եւլն, եւլն, եւլն.

Գեղատներէ կ'ընդունուին յանձնարարութիւնները և կը կատարուին անթերի

ՁԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆՆԵՐ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՑՈՒՅՑ

(ԱՐՏԱՔԻՆ)

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

×

Ամէնուրեք ամէն տեղ, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին խօսք կ՚ընկնի, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին հարց կը տրուի, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին գրուած կամ տպուած բան կը կարդացուի, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին դասախօսութիւն կը տրուի, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին ներկայացում կը կատարուի, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին ֆիլմ կը ցուցադրուի, ուր հայ ցեղասպանութեան մասին ուրիշ որեւէ բան կը կատարուի, ամէն տեղ, ամէն ատեն, ամէն պարագայի տակ, ամէն ոք, որ ինքզինքը հայ կը զգայ, ինքզինքը պարտաւոր կը զգայ ներկայ գտնուելու, ներկայ գտնուելու համար ոչ միայն իր ցեղասպանութեան զոհ եղած հայրենակիցներուն յարգանքի տուրքը մատուցանելու, այլ նաեւ ներկայ գտնուելու համար՝ որպէսզի ինքզինքը ներկայացնէ իբրեւ ցեղասպանութեան զոհ եղած հայրենակիցներուն ժառանգորդ, ինքզինքը ներկայացնէ իբրեւ ցեղասպանութեան զոհ եղած հայրենակիցներուն ներկայացուցիչ, ինքզինքը ներկայացնէ իբրեւ ցեղասպանութեան զոհ եղած հայրենակիցներուն ներկայ գտնուող անդամ, ինքզինքը ներկայացնէ իբրեւ ցեղասպանութեան զոհ եղած հայրենակիցներուն ներկայ գտնուող անդամ, որ ինքզինքը կը զգայ պարտաւոր ներկայ գտնուելու համար՝ որպէսզի

կաթողիկոսական ընտրութեան գործով եւ Պատրիարքական պատուիրակ Կէօմրիւքճեան Տ. Մալաքէա Եպիսկոպոսի տրուելիք հրահանգներով ղրկելու համար։ Թերեւս մինչեւ այն ատեն Մալաքէա Եպիսկոպոս ալ հասնի Պոլիս եւ անձամբ ժողովէն ստանայ այդ հրահանգները։

×

Գաւառէն առնուած նամակներ կը յայտնեն թէ Մուշեղ վարդապետ՝ որ առողջութիւնը դարմանելու համար Արզընի ջերմուկները գացած էր, համակիր ընդունելութեան մը առարկայ դարձեր է իր անցած տեղերու ժողովուրդին կողմէ։ Մուշեղ վարդապետ այդ պատեհութեամբ հանդիպեր է Բալու, Ընքուշ, Տիարպէքիր, Արղընի, եւայլն ու կը սպասուի Խարբերդ՝ ուրկէ անմիջապէս պիտի վերադառնայ իր պաշտօնատեղին, Արաբկիր։

×

Դպրոցական տարեշրջանին լրանալուն առթիւ, Ուսումնական խորհուրդը արժան դատեր է նախորդ տարուան պէս չրջաբերական մը ուղղել մայրաքաղաքիս Ազգ. նախակրթարաններու տեսուչներուն եւ աւագ ուսուցիչներուն, որպէս զի վարժարանին ուսմանց մէջ յառաջադէմ եւ վարքով գովելի երկսեռ ուսանողներուն մէջէն մէկ մէկ տղայ ներկայացնեն Խորհուրդը այդ տղոց բարենիշներ պիտի տայ առ ի քաջալերութիւն։ Ու տակաւին կ'ելլեն կ'ըսեն թէ Ուսումն. Խորհուրդը կըրթական մեծ մեծ խնդիրներ չի լուծեր։

×

Վանէն կը գրեն մեզ. — «Անցեալներ տեղւոյս քահանաներէն Տ. Ղեւոնդ Սաֆրոստեան խնդրագիր մը տուած էր վարչութեան՝ որով կը խնդրէր որ Այգեստանի չորս ծխական վարժարանները միացուին եւ կեդր. վարժարան մը կազմուին։ Ըստ Տ. Ղեւոնդ քահանայի, այդ վարժարանը պէտք է չլինուէր կամ վարձուէր Այգեստանի կեդրոնը, որպէս զի եկեղեցիները չառարկեն թէ պէտք էր իրենց չրջանակին մէջ դանուէր Տ. Ղեւոնդ հօր այս խնդրանքը, որ մեր կրթական գործին տեսակէտով մեծ կարեւորութիւն ունի, թէեւ ներկայացուեցաւ խառն ժողովին, բայց տակաւին վերջնական կարգադրութիւն մը չէ եղած անոր մասին։»

×

Պարսկաստանցի երիտասարդ գործարանատէր մը, Պ. Աւետեան, իր ամուսնութեան առթիւ որոշեր է աղջկանց տարրական դպրոց մը բանալ Թէհրանի մէջ, եւ այդ մտքով բանակցութիւններ կատարեր է Պարսկահայոց առաջնորդ Այվազեան Սրբազանի հետ, բանակցութիւններ՝ որոնք յաջող ելքի մը հասած են արդէն։ Ըստ այդ բանակցութեանց, Պ. Աւետեան 30,000 րուբլիի դրամագլուխ մը կը յատկացնէ յիշեալ վարժարանին համար, դրամագլուխ մը որուն հասոյթին տարեկան պիտի վճարէ 1500 րուբլի։ Պ. Աւետեան բացի այդ դումարէն, 600 րուբլի ալ վճարեր է նոյն վարժարանին դասական առարկաներ դնելու եւ մասնաւորապէս մը հաստատելու համար։ Աղջկան հայրն ալ, Պ. Գ. Թարասեան, այդ առթիւ խոստացեր է ինքն ալ նոր դպրոց մը բանալ իր ծախքով։ Ամէն դասարան 300 րուբլիի նուէր մը ըրեր է իր փեսային դրամով կառուցուելիք վարժարանին։

×

Վանայ երամեան որբանոցին ի նպաստ բացուած հանգանակութեան գործը որ մոռցած կ'երեւար բաւական առեն ի վեր, կրկին կ'արծարծուի Ուսումն. Խորհրդոյ վերջին որոշումներուն մէջ։ Ինչպէս կը յիշուի, այդ գործը յանձնուած էր Տէր-Պօղոսեան Պետրոս էֆ.ի, որ խորհրդոյ վերջին նիստին ներկայանալով ցոյց տուաւ իր աչխատութեան ու ջանքերուն արդիւնքը։ Խորհուրդը իր գոհունակութիւնը յայտնեց Պետրոս էֆ.ի մարդասիրական ջանքերուն համար, եւ որոշեց կարեւորը յայտարարել Ազգ. Վարչութեան։

×

Ուսուցչական ընտրելիներու եւ չրջանառարաններու քննիչ յանձնաժողովներու անդամներ, եղած հրաւէրի մը համաձայն, խառն նիստ մը գումարեցին Ուսումնական Խորհուրդին հետ, եւ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին իրենց դրծառնութեանց մասին։

×

Վանեցւոց համար սովորութիւն եղած է ամէն տարի ուխտաւորութեան երթալ Ս. Լուսաւորչայ տօնին օրը։ Այս տարի ալ, յունիս 15ին եւ 16ին, վարագ, կարմըրաւր ու Ս. Գրիգոր լեռնէն են եղեր ուխտաւորներու բազմութեամբ։ Վարագայ մէջ, չաթաթ օրը, առտուընեւ իրիկուն հանդէսներ կատարուեր են որոնցու եւ ուխտաւորներու կողմէ։ Այդ հանդէսներու միջոցին աղօթքներ կատարուեր են Վեհ. Սուլթանին արիւշատութեան համար։ Նաեւ բարեմաղթութիւններ կատարուեր են Ս. Հայրապետին, առաջնորդին եւ բարերարներու համար։ Սիրողներ երկու օր զուարճանալէ վերջ, ուխտաւորները, մօտաւորապէս 3000 հոգի, իրենց կարողութեան չափով վանքին նուէրներ տուեր են ու վերադարձեր են քաղաք։

×

Պատուելի Պետիկեանի (Դիրակ) մարմինը փոխադրուած է Ֆերիգիւղի Աւետարանական հայոց գերեզմանատան մատուռը, ուր յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, ժամը 7ին։

×

Հինգչաբթի իրիկուն երեք չարագործ անձեր, Լեւոն, Սեպուհ եւ Օննիկ՝ Բանկալթի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին մտնելով դողցեր են արքատուփ մը, մանատուփ մը, միւռոնի անօթ մը, գաւազան մը եւ արծաթ սպասներ։ Ցիշեալ երեք չարագործները ձերբակալուած են արդէն եւ ոստիկանութիւնն ալ քննութիւն մը բացած է։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԶԱՐՄՈՒՑԵ-ՍԻԼՈՑԻ ՄԷՋ

ՀԱՆԴԻՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Իտալիոյ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին Ռուսիա ընելիք ճամբորդութեան մասին Բեռլերսպուրկէն հետեւեալները կը հեռագրուին.—

ԲԵՌԼԻՆՊՈՒՐԿ, 7 յուլիս.—Իտալական Քարլօ Ալպերթօ յածանաւը, որուն մէջ կը գտնուի Միրապելլօ ծովակալը, Հռոմէն հրաման ստացաւ՝ ռուսական ջուրերուն մէջ մուտքը ուշացնելու։ Քառլօ Ալպերթօ Քրոնչթատի նաւահանգիստը պիտի հասնի չաթաթ առտու, յուլիս 12 (այսօր)։ Ջարը ինքը անձնապէս ընտրեց այն թիկնապահները ու զօրավարները, որոնք պիտի ընդունին Էմմանուէլ թագաւորը եւ իր հետեւորդները։ Իտալիոյ Էլէնա թագուհին նամակներ գրելով Ջարին ու Ջարուհիին եւ Բեռլերսպուրկի կայսերական պալատին ուրիշ անդամներուն, որոնց հետ բարեկամութիւն հաստատած էր ազգականութեանը, Բեռլերսպուրկ գտնուած միջոցին, եւ անոնցմէ ներողութիւն խնդրեց ու ցաւ յայտնեց իր ամուսնոյն չկրնալ ընկերանալուն համար, դէպ ի Ռուսիա ճամբորդութեան մէջ։ Էմմանուէլ թագաւորին ընդունելութիւնը Բեռլերսպուրկի մէջ արտաքին սիրեւեթութիւններէ զերծ՝ անկեղծօրէն որատային պիտի ըլլայ։ Բեռլերսպուրկի թագապետական խորհուրդը յանձն առաւ ժողովուրդին, հիւր թագաւորին պիտի մատուցանէ ազ ու հաց։ Մամուլը խանդավառ հրատարակութիւններ կ'ընէ Էմմանուէլ թագաւորին այցելութեան առթիւ։

*ԲԵՌԼԻՆՊՈՒՐԿ, 7 յուլիս.—Իտալիոյ թագաւորին ընդունելութեան ծրագիրը հետեւեալ կերպով պատրաստուած է Ռուսիոյ Արքունիքին կողմէ.—Կիրակի, 13. —Բեռլերհոֆ ժամանում. — Ընդունելութիւն Ջարսքոյէ-Սէլօի մէջ, ի ներկայութեան կայսերական ընտանիքին։ Երկուշաբթի 14 (առաւօտ). — Այցելութիւն Բեռլերսպուրկի. — Ընդունելութիւն Իտալական դեսպանատան մէջ.—(Իրիկունը).—Մեկնում դէպ ի Քրաղնոյէ-Սէլօ. — Այցելութիւն ռազմախորձերու դաշտին. —Գիշերային զօրահանդէս, ջահերով. արտորդութիւն մը՝ որ մեծապէս չգեղ պիտի ըլլայ, որովհետեւ անոր պիտի մասնակցին գաշտին մէջ հաւաքուած բոլոր զօրագունդերը։ —Երեքշաբթի, 15 (Առաւօտ). — Զինուորական մեծ անցք Քրաղնոյէ-Սէլօի դաշտին մէջ. —Ջարը եւ թագաւորը 48,000 մարդերու զօրանցք մը պիտի կատարեն։ Չորեքշաբթի, 16. — Այցելութիւն Քրոնչթատի. —Նախաճաշ՝ իտալական զրահապատ յածանաւ Քառլօ Ալպերթօի մէջ։ —Տակաւին նշանակուած չէ այն օրը, յորում Ջարը պիտի տայ հանդիսաւոր հացկերոյթը, որ հաւանական նարար տեղի պիտի ունենայ Մեծ Պալատին համբաւաւոր հայելիներու սրահին մէջ։ Էմմանուէլ թագաւորը ռուսական սահմանագլուխէն պիտի ընդունին Ջարին Ա. թիկնապահ Պարոն որ Ֆրէտէրիքս, Օրլով-Տավեեով կոմսը, արքունական մեծ մարշալատ իշխան Տոլկորուքի եւ վարչավիոյ կառավարիչը՝ Զօր. Չերթքով։ Վարչավիայի մէջ Ջարին բանալը պիտի հաղորդէ Էմմանուէլ թագաւորին, Բեռլեր Նիքոլայէվիչ Մեծ-Դուքսը, որ ամուսնին է Մոնթենեկրոյի Մելիցա իշխանուհիին, եւ հետեւարար՝ Իտալիոյ թագաւորին քեռնկալն է։ Վիքթոր Էմմանուէլ Գ., դիտելի է թէ, Իտալիոյ առաջին թագաւորն է որ կ'այցելէ Ռուսական արքունիքը։ Վիքթոր Էմմանուէլ Բ., որ Բարիզ ու Լոնտոն գացած էր Սարտենիոյ թագաւոր եղած ատենը, ամբողջ Իտալիոյ թագաւոր հռչակուելէն վերջ օտար երկիր ըլլալով, մի միայն Վիեննա ու Պերլին գնաց 1873ին, թէեւ, Իտալիոյ Սալօա ատեն եւ Ռուսիոյ Հոլշթայն կայսերական դերդաստանին յարաբերութիւնները չատ հինուց ի վեր գոյութիւն ունին։

Ա.ՆԴԼԻԱԿԱՆ ՏՈՐՄԻՂԸ
ԵՒ ՆԱԻԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ցուլիս 8ի Լէթտերու ժողովին մէջ Պրէսի կը խօսի առեւտրական չոգենաւերու չինութեան նուազելուն վրայ, որոնք իրր օժանդակ յածանաւեր կրնան գործածուիլ եւ բացատրեց թէ Անգլիա իր երեսնմի գրաւած դիրքը, ի մասին ամէնէն սրընթաց առեւտրական չոգենաւերը ունենալուն, այսօր կորնցուցած է եւ թէ անգլիական նաւաչինութեանց գործարանները չեն փորձեր մրցիլ գերմանական նաւաչինութեանց գործարաններու հետ, չոգենաւերու արագութեան տեսակէտով։

Ծովակալութեան առաջին լորտը՝ Սէլսպորն կ'ընդունի թէ առեւտրական տորմիղ մը իր կարեւորութիւնը ունի, բայց կը յայտարարէ թէ անիկա, ոչ մէկ պարագայի մէջ կրնայ զրահապատ յածանաւերու տեղը բռնել։ Սէլսպորնի կոմսը կը բացատրէ թէ չատ սրընթաց չոգենաւեր չինելու մէջ Անգլիոյ եան մնալը, պէտք է վերագրել արտասահմանի պետութեանց մեծ նպաստներ վճարելուն, բան մը որ բնաւ նկատողութեան առնուած չէ Անգլիոյ կողմէ։ Այս տեսակ նաւեր վաճառականական տեսակէտով, պէտք եղած չափով չեն վճարուիր, հետեւաբար անոնց հրաժեշտ կը գարձնեն նպաստները։ Գալով Ատլանտեանի նաւային համակցութեան, Սէլսպորն կը յայտարարէ թէ Անգլիա քնաւ չի նախանձիր Ամերիկայի այս պահանջման, որով այս վերջինը կ'ուզէր առեւտրական տորմիղ մը ունենալ։ Սէլսպորնի կարծիքով Ամերիկա, կատարեալ իրաւունք ունի Ատլանտեանի առեւտուրին մասնակից ըլլալու։ Անգլիա սակայն չի կրնար ընդունիլ որ ինքը Ատլանտեանի վաճառականութենէն դուրս հանուի։ Անգլիական կառավարութիւնը ոչ մէկ կերպով թշնամական վերաբերմունք մը ունի հանդէպ նաւային համակցութեան, բայց սակայ իրեն լուրջ մտահոգութիւն կը պատճառէ։ Անգլիական կառավարութիւնը, կը յարէ ծովակալութեան առաջին լորտը, պէտք է որ իր ամբողջութեամբը նկատողութեան առնէր Ատլանտեան ովկիանոսին մէջ եղած նաւարկութիւնը, եւ կարող է, ամբողջ խնդրին վերջնական որոշման մը յանդելէն առաջ, խելացի կերպով մը ոչ այլ ոչ ալ այն կողմին հետ մասնաւոր կերպով համաձայնիլ։ Սէլսպորն կ'աւելցնէ նաեւ թէ պահեստի ծովային զինուորներու եւ սպաներու պատրաստութեան խնդիրը խնամատ կերպով ծովակալութեան կողմէ նկատողութեան առնուած է։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ *Բարիզէն կը հեռագրուի թէ յուլիս 8ին, նախարարապետ Քոմպ քիչ մնաց որ կառքի արկածի մը զոհ երթար, երբ տած կառքին անիւին առանցքին ընդհարումէ մը կոտրելովը։ Նախարարապետ Քոմպ, սակայն, արթնամտութեամբ մը, տապալող կառքէն անմիջապէս դուրս ցատկեց, եւ ասով ինքզինքը ոեւէ արկածէ մը ազատած եղաւ։*

★ *Ռոյթէրի գործակալութիւնը կը տեղեկանայ թէ Լոնտրան թագաւորը անձամբ կը պնդէ, որպէս զի թագաւորութիւնը չտատուի տեղի ունենայ։ Հաւանական է որ քիչ մը ատեն իր զբօսանաւուն վրայ անցնէ, սակայն թագադրութեան տեղի ունենալէն առաջ, երկար ատենուան համար չպիտի հեռանայ Լոնտոնէն։*

★ *Իտալիոյ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին, Պերլին այցելութիւնը, որ օգոստոսի վերջը տեղի պիտի ունենայ, պիտի տեւէ երեք օր։ Այս պատճառաւ ասանդարաւ սեպտեմբեր 2ին որոշուած Սէտանի ազնուական մեծ ղօրահանդէսը, պիտի կատարուի օգոստոս 30ին։ Պերլինի թերթերու Հռոմի թղթակիցները կը գրեն թէ Ջարին Հռոմ տալիք վոխադարձ այցելութիւնը կը սպասուի յունուարի մէջ, որպէսզի առով Ջարը կարող ըլլայ, դեկտեմբերի մէջ սպասուած արքայական եւ րախաին մկրտութեան մասնակցիլ։*

★ *Գերմանիոյ կայսրը եւ կայսրուհին Բոզըն պիտի այցելեն սեպտեմբեր 2ին եւ մինչեւ 5 հոն պիտի մնան։ Սեպտեմբեր 3ին տեղի պիտի ունենայ հինգերորդ զօրաբաժնի զօրանցք մը եւ երեկոյին չաքատիկ մը, որուն պիտի մասնակցին նաեւ Աւստրահունգարիոյ, Ռուսիոյ եւ Սաքսոնիոյ գահաժառանգ իշխանները։*

★ *Ցուլիս 9ին հրատարակութեան արուած բժշկական տեղեկագիրը կը յայտնէ թէ, Իտուրբրա թագաւորին առողջական կացութեան մէջ եղած բարւոքումը կը չարունակուի առանց ընդհատումի։ Թագաւորը լաւ կը քնանայ, ուժերը կը վերստանայ եւ վէրքը հետզհետէ կը սպիանայ։*

★ *Գաղթային նախարար Չէմպրլէյնի ապաքինումը գոհացուցիչ ընթացք մը ունի։ Ցուլիս 9ին Չէրինկ Քրոսի հիւանդանոցէն իր բնակարանը փոխադրուեցաւ։ Սակայն տակաւին կատարեալ հանգիստի պէտք ունի։ Չէմպրլէյնի հիւանդանոցէն տուն փոխադրուելուց կառքով կառքին մէջ իրեն հետ կը գտնուէր իր կինը։*

★ *Թան, Հռոմի իր թղթակիցէն ըստ երեւոյթին կէս պաշտօնական գրութիւն մը կը հրատարակէ, ի մասին Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Տէլքասէի վերջերս ըրած յայտարարութեանց։ Ցիշեալ գրութեան մէջ հետեւեալը ըսուած է.—«Տէլքասէի այն ապահովութիւնը թէ, Իտալիա ոչ գործիք մը, ոչ ալ օժանդակ մը պիտի ըլլայ Ֆրանսայի դէմ յարձակման մը, Տարակոյս չկայ որ մենք Ֆրանսացիքս, մեծապէս կը գնահատենք անգլիական բարեկամութիւնը իր ունեցած արժէքին համեմատ, բայց մնըն է յանցանքը, եթէ այդ արժէքը մեր աչքին պակաս կ'երեւայ Արժանթինի եւ Չինաստանի մէջ մեր ստացած փորձառութիւններով, ուր տեղւոյնքը Անգլիա զմեզ առանձին ձգեց։»*

★ *Վոլֆի գործակալութիւնը հետեւեալը կը հեռագրէ.—«Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատան յանձնարարութեան վրայ, Քոլոմպոյի գերման հիւպատոսը, ստանձնեց անգլիական պաշտօնէութեան կողմէ իրեն յանձնուած առաջին 55 գերմանացի գերիներու գերման նաւով Գերմանիա ղրկելը։*

★ *Քոբենհակի մէջ յուլիս 9ին կէս օրէն առաջ, խորհրդարանի չէնքին մէջ բացուեցաւ միջազգային նաւարկութեան համաժողովը, որուն մասնակցողներուն թիւը կը հասնէր 300ի։ Եւրոպական գրեթէ բոլոր պետութիւնները իրենց ներկայացուցիչները ղրկած էին այս համաժողովին։ Տանիմարքայի ներքին գործոց նախարարը, Սէօրընսըն, համաժողովի մասնակցողները եւ մասնաւորի օտար կառավարութեանց ներկայացուցիչները չնորհաւորեց ֆրանսերէն լեզուով, ուրկէ յետոյ ֆրանսական ներկայացուցիչ Շաոլ Ռու ատենաբեց համաժողովին ատենապետութիւնը, եւ չնորհակալութիւն յայտնեց Տանիմարքայի թագաւորին, դանիական կառավարութեան ինչպէս նաեւ ամէն անոնց, որոնք սատարած են համաժողովին գոյութիւն տուանալուն եւ այս առթիւ յայտարարեց համաժողովին բացուած ըլլալը։*

★ *Պելճիքայի թագաւորը յուլիս 9ին Բարիզ գնաց եւ մնաց մէկ օր։ Պելճիքայի թագաւորը չորեքշ օր (այսօր) ի պատիւ Պարսից չահին սեղան մը կ'ուտայ Օսքէնտի մէջ։—Պելճիքայի թագուհին, մեկնելով հիւանդացած է եւ իր կացութիւնը մտահոգութիւն կը պատճառէ։ Նորագոյն լուրեր ալ կը հաղորդեն սակայն թէ յուլիս 9էն ի վեր իր վիճակին մէջ բարւոքում մը սկսած է, որով ամէն վտանգ անցած կը նկատուի։ Թագուհին կրցած է արդէն անկողնէն ելլել։*

★ *Աթէնքէն կը հեռագրուի թէ Ճաւնատանի թագաւորական զոյգը Քրիսթոֆ իչխանին ընկերակցութեամբ յուլիսի վերջերը ճամբորդութիւն մը պիտի կատարէ արտասահմանի մէջ։ Թագաւորական զոյգը Քրիսթոֆ իչխանին հետ վենետիկ պիտի երթայ Աճիխտրիատ չոգենաւով, ուրկէ թագաւորը պիտի մեկնի գէպ ի Եքս Լէ Պէն եւ թագուհին ալ Քրիսթոֆ իչխանին ընկերակցութեամբ պիտի երթայ Ռուսիա։*

★ *Իտալիոյ թագաւորին իր հետեւորդ Քրինչդատ գացող Քառլօ Ալպերթօ նաւուն մէջ կը գտնուի նաեւ անթել հեռագրին հնարիչը Պ. Մարքոնի, որուն համար չատ խանդավառ ընդունելութեան մը պատրաստութիւն կը տեսնուի Քրոնչթատի մէջ։*

★ *Բարիզի մէջ զրոյց կը չրջի թէ, Բեռլերսպուրկի Ֆրանսական դեսպան Մանթէպելլօ կոմսը պաշտօնէ քաչուելով անոր պիտի յաջորդէ Պ. Տէչանէլ։*

★ *Ճարոնացի մարշալատ Մարքիզ Եամակաթա հրատարակուելիք գէմ խօսած է ճարոնական տորմիղին մեծցուելուն, որ 300 միլիոն ֆուրօնի կը կատարուի ճապոնցի գիւանագէտը նմանապէս աննպաստ կերպով խօսած է բանակի զարգացման համար։ Մարշալատը սա կարծիքն է թէ Անգլիոյ հետ դաչնակցութիւնը պիտի կայունութեան մը մէջ գնելու է ճարոնը, որով ծովային ներկայ ոյժերով արդէն հաւասարութիւն մը, նոյն իսկ գերազանցութիւն մը կարելի ըլլայ ձեռք անցընել Ցրանսայի եւ Ռուսիոյ հանդէպ, իսկ գալով ճարոնական բանակին, անիկա արդէն այսօր այ բաւական նկատուելու չափ ուժով է։ Դերկոմս Ջանի ալ դէմ խօսած է ճարոնական տորմիղին մեծցուելուն, քանի որ այդ բանը հաչտ չէ երկրին դրամական վիճակին հետ։ Դոքթոյէն Թայմզի հեռագրատային նայելով, այն տեղ Ռուսաճարոնական ընկերութիւն մը կազմուած է նպատակ ունենալով ընկերային, վաճառականական, ճարտարարուեստական եւ ձկնորսական յարաբերութիւնները զարգացնել երկու երկիրներուն միջեւ։ Ընկերութիւնը օժանդակութիւնը կը վայելէ կարեւոր անձնաւորութեանց, ինչպէս կնոջմոտա կոմսը, Բանէկօ եւ Ջուծուցի պաշտօնեաները։ Ընկերութեան հիմնադիրները սա կարծիքը ունին որ, Ծայրագոյն Արեւելքի բացումը Ռուսիոյ եւ ճարոնի միջոցաւ առաւելութիւն մըմիայն կրնայ ունենալ, որովհետեւ, կարելի է այս կերպով աչխատութիւն եւ նիթեղէններ հայթայթել ռուսական ձեռնարկութեան համար։*

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 12 յուլիս. —Երեսփոխանական ժողովը կէս օրէն վերջը ժամը 2էն մինչեւ առաւօտեան ժամը 1ր նիստ գումարեց։ Նիստը չատ յուզումնալից եղաւ։ Ազգայնական երեսփոխան Տիւֆրէյ քննադատեցաւ։ Ամէնէն վերջը խորհրդարանը յաւելուածական վարկերը քուէարկեց այն փոփոխութիւններով զոր ծերակոյտը մտցուցած էր անոնց մէջ։ Խորհրդարանը սկսաւ արձակուրդը։

ՕՏՏԷ, 11 յուլիս. —Վիլհէլմ կայսրը ընդունեց Վալտէք Ռուսոյի այցելութիւնը։ Վիլհէլմ կայսրը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ։ Տեսակցութիւնը չատ մտերմական եղաւ։

ՎԷՐՈՆԱ.—Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը Բեռլերսպուրկ մեկնեցաւ։ Իրեն կ'ուղեկցին խորհրդարանին ատենապետը եւ արտաքին գործոց նախարարը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Քիչներ այսօր Սուէզ թէմրդը ժամանեց։

ՍՈՖԻԱ.—Պուլկար նախարարութիւնը այսօր Սոպրանիէին ներկայացուց օրինագիծ մը որով կ'առաջարկէ զօրահաւաքի թիւին նուազումը։ Ցառաջիկայ երեք տարիներուն համար փոխանակ 45000ի 40000 հոգի պիտի զինուորագրուին։

ԼՈՆՏՈՆ. —Կը հաղորդուի թէ օտար արքունիքները չպիտի հրաւիրուին պաշտօնապէս, թագադրութեան հանդէսին։

ՐՈԼՈՆԻԱ. —Կը հերքուի այն լուրը թէ Գերմանիոյ կողմէ պիտի գնուի Մաքօ կղզին որ Բօրթուկալի սեփականութիւնն է։

ԲԱՐԻԶ.—Նախարարապետ Ռուվիէ բոլոր քաղաքագլուխներուն չրջաբերական ներ ուղղելով, հրաւիրեց զանոնք, որպէսզի կրօնական միարանութեանց հաստատութիւններէն անոնց որոնք արձանագրուած չեն, զեկուցանեն թէ, իրենց ըսածը օրէնքն նոր պայմանաժամ մը եւս տրուած է լուծուելու համար։ Այս նոր պայմանաժամը անցնելէն վերջ, քաղաքապետները իրաւունք պիտի ունենան փակելու այդ հաստատութիւնները, որոնց թիւը 2000ի կը հասնի։

ՉԷՖԻՆԵԼ.—Միրքօ իչխանին նշանածը եւ Քոնսթանթինովիչ ընտանիքը այսօր կէս օրէ վերջ Նիչկուց ժամանեցին, եւ ողջունուեցան Տանիլօ իչխանին կողմէ. ժողովուրդը խանդավառ ընդունելութիւն մը ըրաւ։ Իտալական պատուիրակութիւնն ալ Նիչկուց ժամանեց, եւ ընդունուեցաւ Նիքոլա իչխանին կողմէ. ժողովուրդին համակրական ցոյցերուն մէջ։ Տէլիպէտռ ծովակալը՝ որ գլուխն է իտալական պատուիրակութեան, Նիքոլա իչխանին ներկայացուց նամակներ, իրեն եւ Միրքօ իչխանին ուղղուած. նմանապէս չքեղ ազամանդակուռ վարակալ մը նշանածին համար, Իտալիոյ թագաւորին եւ թագուհիին կողմէ։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Կարուլոս թագաւորը Ռումանական Աստղ պատուանշանին մեծ խաչը նուիրեց Սերպիոյ նախարարապետ վուիչի։

ԻՄՄԱԻԼԱ.—Ամսոյս 1_10 Մուէզի չրջանգքէն անցած են 95 նաւեր եւ հասոյթը եղած է 2,850,000 ֆր.։

ՊՕՆ.—Այսօր արկած մը պատահեցաւ Գերմանիոյ գահաժառանգին, բայց, բարեբաղդաբար, առանց ոեւէ անհաճոյ հետեւանք ունենալու։ Իչխանը կառքով կը պտտէր, երբ ձիուն առած սլալ մէկ քայլին հետեւանքով, ցնցումին պատճառ կառքէն դուրս նետուեցաւ, առանց սակայն ոեւէ ճնշում ստանալու, եւ կրցաւ ոտքով չարունակել իր ճամբան։

ԲԱՐԻԶ.— Մարզինիքի կառավարչին մէկ հեռագրէն կը տեսնուի թէ ամսոյս 9ին տեղի ունեցած ժայթքումին հետեւանքով, Սէն-Բիէռի աւերակները կրակ առած են։ 25 վայրկեան չարունակ քարի եւ մոխիրի անձրեւ տեղաց Մօրն-Ռուժի եւ Բոռ-Սէն Տրնիզի վրայ, որոնց բնակչութիւնը փախաւ։

ԼՈՆՏՈՆ 11 յուլիս.—Իտուրբրա թագաւորին բժիշկները արձանագրին որ թագադրութիւնը տեղի ունենայ օգոս. 9ին։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ թագաւորը երկկնքնգաւ, Ռուսիա երթալու համար։ Իրեն կ'ընկերանայ արտաքին գործոց նախարար Պ. Բրինէդդի։ Մինչեւ Մենա միջոցին ամբողջ խանդավառ կերպով ծափահարեցին զինք։

ԲԱՐԻԶ.—Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն թէ Բիկպոտրկի հանդիսարանին մէջ պատիրին մը տեղի ունեցած է 393 հոգի մահ եղեր

Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՁՂՈՎՈՂ ՀՈՍԱՆՔ

Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՁՂՈՎՈՂ ՀՈՍԱՆՔ

ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ — 1938

Հ 2, ՌԱՅՈՆ ՆՅՈՒ

Գին 1 ռ. 50 կ.

Հրատարակչական խմբագրության հասցեն՝ Երևան, Ալավերդյան 1, հեռ. 10-70։
Տպարանի հասցեն՝ Երևան, Ազատության հրապարակ։
Պատվեր 1938 թ. 1-ին։ Ստորագրված է տպագրության 1938 թ. հունվարի 15-ին։
Տպաքանակ 5000։ Թուղթ 70×108 1/16։ Մեկ մամուլ 4 մամուլ։ Մեկ մամուլում 64 էջ։
Հրատ. № 1. Պատվեր № 1. Ստորագրված է տպագրության 1938 թ. հունվարի 15-ին։
Տպագրությունը՝ Ազատության հրապարակ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՎԱԾՔ